

โครงการให้สิทธิพิเศษแก่ประเทศพัฒนาน้อยที่สุด โดยการยกเลิกภาษีนำเข้าและโควตา ระยะที่ 2 ของไทย
(Duty Free Quota Free: DFQF)

โครงการให้สิทธิพิเศษแก่ประเทศพัฒนาน้อยที่สุด โดยการยกเลิกภาษีนำเข้าและโควตา (Duty Free Quota Free: DFQF) เป็นผลมาจากการประชุมรัฐมนตรีขององค์การการค้าโลกสมัยสามัญ ครั้งที่ 6 (The 6th Ministerial Conference: MC6) เมื่อปี 2548 ซึ่งกำหนดให้ประเทศพัฒนาแล้วต้องให้สิทธิพิเศษแก่ประเทศพัฒนาน้อยที่สุด (Least Developed Countries: LDCs) โดยการยกเลิกภาษีนำเข้าและโควตาแก่สินค้าทุกรายการที่มาจากประเทศ LDCs ภายในปี 2551 สำหรับประเทศกำลังพัฒนาให้ดำเนินการตามความพร้อมของแต่ละประเทศ โดยมีความยืดหยุ่นในเรื่องระยะเวลาและและจำนวนรายการสินค้า¹

ที่ผ่านมา ไทยดำเนินโครงการ DFQF ตั้งแต่วันที่ 9 เมษายน 2558 จนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2563 ซึ่งเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 19 พฤศจิกายน 2556 ที่ให้ความเห็นชอบการดำเนินโครงการ DFQF ตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ โดยมีสินค้าที่ได้รับการยกเว้นภาษีนำเข้าและโควตาจำนวน 7,496 รายการ หรือคิดเป็นร้อยละ 69.32 ของรายการสินค้าทั้งหมดของไทยในระบบ HS2017 ทั้งนี้ ประเทศ LDCs ที่สามารถขอรับสิทธิพิเศษภายใต้โครงการ DFQF ได้ จะต้องเป็นประเทศ LDCs ตามประกาศขององค์การสหประชาชาติ (United Nations: UN)

ในระหว่างปี 2558 – 2563 ไทยมีมูลค่าการนำเข้าจากประเทศ LDCs โดยใช้สิทธิพิเศษภายใต้โครงการ DFQF รวมทั้งหมด 138.70 ล้านบาท แบ่งเป็นมูลค่าการนำเข้าในปี 2561 จำนวน 1.24 ล้านบาท ปี 2562 จำนวน 39.37 ล้านบาท และปี 2563 จำนวน 98.09 ล้านบาท² โดยสินค้าที่ไทยนำเข้าภายใต้โครงการ DFQF ได้แก่ เมล็ดงา เครื่องใช้พลาสติก กระจกกระจบ ปกกระเจาและเส้นใยจากธรรมชาติ และเสื้อผ้าสำเร็จรูปบางชนิด สำหรับประเทศ LDCs ที่มีการใช้สิทธิพิเศษภายใต้โครงการ DFQF ได้แก่ เอธิโอเปีย และบังกลาเทศ

ล่าสุดเมื่อวันที่ 5 พฤษภาคม 2564 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติและเห็นชอบการต่ออายุโครงการ DFQF ระยะที่ 2 ของไทยตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ และต่อมากระทรวงการคลังได้ออกประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง การยกเว้นอากรสำหรับของที่มีถิ่นกำเนิดจากประเทศพัฒนาน้อยที่สุด ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 17 พฤศจิกายน 2564 และจะสิ้นสุดในวันที่ 31 ธันวาคม 2569

สำหรับรายการสินค้าที่ไทยให้สิทธิพิเศษทางภาษีภายใต้โครงการ DFQF ระยะที่ 2 มีจำนวนทั้งสิ้น 7,187 รายการ หรือคิดเป็นร้อยละ 66.47 ของรายการสินค้าทั้งหมดของไทยในระบบ HS2017 แบ่งออกเป็น

- สินค้าเกษตร: 1,371 รายการ เช่น สัตว์มีชีวิต เนื้อสัตว์ ปลาแช่เย็น พืชมีชีวิต ถั่วลิสง ไม้ไผ่ และเมล็ดโกโก้
- สินค้าอุตสาหกรรม: 5,816 รายการ เช่น สินแร่และหัวแร่ดิบๆ เครื่องจักรสาน กระดาษ ด้าย ผ้าใยผ้าทอ เพชรไม่ได้ตกแต่ง นิกเกิล อลูมิเนียม ตะกั่ว และสังกะสี

¹ Annex F (Special and Differential Treatment) ย่อหน้าที่ 36 ระบุว่า Developing-country Members shall be permitted to phase in their commitments and shall enjoy appropriate flexibility in coverage. (เอกสารหมายเลข WT/MIN(05)/DEC)

² ในระหว่างปี 2558 – 2560 ไทยไม่มีการนำเข้าจากประเทศ LDCs ภายใต้โครงการ DFQF

ทั้งนี้ สินค้าที่ได้รับสิทธิพิเศษภายใต้โครงการ DFQF จะต้องเป็นสินค้าที่ผ่านเกณฑ์ถิ่นกำเนิดสินค้าตามที่ไทยกำหนดไว้ คือ มีสัดส่วนมูลค่าเพิ่มภายในประเทศ (Qualifying Value Content: QVC) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของราคาสินค้า และมีหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า (Form DFQF) ที่ออกโดยหน่วยงานผู้มีอำนาจของประเทศผู้ส่งออกแนบมาเป็นหลักฐาน นอกจากนี้ ก่อนการเริ่มต้นใช้สิทธิพิเศษภายใต้โครงการ DFQF เป็นครั้งแรก ประเทศ LDCs ที่ต้องการใช้สิทธิฯ จะต้องส่งตัวอย่างลายมือชื่อ (Specimen Signatures) ของผู้มีอำนาจลงนามในหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้ามาให้กรมศุลกากรไทยล่วงหน้า 30 วัน เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตรวจสอบความถูกต้องของหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า³

สำหรับประเทศ LDCs ที่จะสามารถขอรับสิทธิพิเศษภายใต้โครงการ DFQF ระยะที่ 2 ของไทย จะต้องเป็นประเทศ LDCs ตามประกาศของ UN ซึ่งปัจจุบันมีทั้งหมด 46 ประเทศ⁴ (ข้อมูล ณ วันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2564) โดยเป็นประเทศสมาชิก WTO 35 ประเทศ และอยู่ระหว่างเจรจาเข้าเป็นสมาชิก WTO อีก 8 ประเทศ ส่วนอีก 3 ประเทศ คือ เอร์เรเชีย ตูวาลู และคิริบาตี ไม่ได้เป็นสมาชิกและไม่อยู่ระหว่างการเจรจาเข้าเป็นสมาชิก WTO ทั้งนี้ ประเทศ LDCs ทั้ง 46 ประเทศจะได้รับสิทธิพิเศษภายใต้โครงการ DFQF เช่นเดียวกันทุกประเทศไม่ว่าจะเป็นสมาชิก WTO หรือไม่ก็ตาม

List of Least Developed Countries (as of 11 February 2021) *

Country	Year of inclusion	Country	Year of inclusion
Afghanistan	1971	Madagascar	1991
Angola ¹	1994	Malawi	1971
Bangladesh	1975	Mali	1971
Benin	1971	Mauritania	1986
Bhutan ²	1971	Mozambique	1988
Burkina Faso	1971	Myanmar	1987
Burundi	1971	Nepal	1971
Cambodia	1991	Niger	1971
Central African Republic	1975	Rwanda	1971
Chad	1971	São Tomé and Príncipe ³	1982
Comoros	1977	Senegal	2000
Democratic Republic of the Congo	1991	Sierra Leone	1982
Djibouti	1982	Solomon Islands ⁴	1991
Eritrea	1994	Somalia	1971
Ethiopia	1971	South Sudan	2012
Gambia	1975	Sudan	1971
Guinea	1971	Timor-Leste	2003
Guinea-Bissau	1981	Togo	1982
Haiti	1971	Tuvalu	1986
Kiribati	1986	Uganda	1971
Lao People's Democratic Republic	1971	United Republic of Tanzania	1971
Lesotho	1971	Yemen	1971
Liberia	1990	Zambia	1991

* The list will be updated when new decisions become available.

³ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการออกหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าภายใต้โครงการ DFQF เป็นไปตามประกาศกรมศุลกากร ที่ 180/2564 เรื่อง หลักเกณฑ์และพิธีการการยกเว้นอากรสำหรับของที่มีถิ่นกำเนิดจากประเทศพัฒนาน้อยที่สุด ลงวันที่ 22 พฤศจิกายน 2564 (https://th.customs.go.th/list_strc_download_with_docno_date.php?ini_content=announce_160426_01&ini_menu=menu_Interest_and_law_160421_07&left_menu=menu_Interest_and_law_160421_07_160421_01&order_by=date&sort_type=0&lang=th&left_menu=menu_Interest_and_law_160421_07_160421_01)

⁴ ลดลงจากจำนวน LDCs ที่ได้รับสิทธิ DFQF ในระหว่าง 2558 – 2563 จำนวน 1 ประเทศ เนื่องจากวานูอาตูได้พ้นจากสถานะ LDCs แล้วเมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2563

การดำเนินโครงการ DFQF ของไทย นอกจากจะเป็นการดำเนินการตามพันธกรณีในฐานะสมาชิก WTO แล้ว การให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศพัฒนาน้อยที่สุดจะช่วยให้ผู้ประกอบการไทยสามารถเข้าถึงแหล่งวัตถุดิบในกลุ่มประเทศ LDCs ได้เพิ่มขึ้น โดยที่ไทยไม่ต้องยกเลิกภาษีนำเข้าและโควตาให้กับสมาชิก WTO อื่นๆ อีก 116 ประเทศสำหรับสินค้าชนิดเดียวกันตามหลักการปฏิบัติเยี่ยงชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ยิ่ง (Most-Favoured-Nation Treatment: MFN)⁵ นอกจากนี้ การดำเนินโครงการดังกล่าวยังแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างประเทศไทยกับประเทศต่างๆ และเป็นภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศอีกด้วย

ส่วน RoOs / สำนักการค้าสินค้า
กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ
มกราคม 2565

⁵ หลักการปฏิบัติเยี่ยงชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ยิ่ง (Most-Favoured-Nation Treatment: MFN) กำหนดว่า เมื่อประเทศสมาชิกให้สิทธิประโยชน์แก่สมาชิกประเทศใดประเทศหนึ่ง ก็ต้องให้สิทธิประโยชน์นั้นแก่ประเทศสมาชิกอื่นด้วย